

CK.0000074078

GS.TS. TRẦN NGỌC NGOẠN (Chủ biên)
TS. TRẦN VĂN ĐIỀN - TS. PHAN THỊ VÂN

KỸ THUẬT TRỒNG TRỌT MỘT SỐ CÂY TRỒNG Ở MIỀN NÚI

NGUYỄN
HỌC LIỆU

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

GS.TS. TRẦN NGỌC NGOẠN (Chủ biên)
TS. TRẦN VĂN ĐIỀN, TS. PHAN THỊ VÂN

KỸ THUẬT TRỒNG TRỌT

MỘT SỐ CÂY TRỒNG Ở MIỀN NÚI

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
NĂM 2013

MÃ SỐ: $\frac{04-70}{ĐHTN-2013}$

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU	7
Phần 1. Cây đậu tương	9
<i>Chương 1. Giá trị kinh tế, tình hình sản xuất, nguồn gốc và phân loại đậu tương</i>	9
1.1. Giá trị kinh tế của cây đậu tương	9
1.2. Tình hình sản xuất đậu tương trong nước và thế giới ..	11
1.3. Nguồn gốc và phân loại	12
<i>Chương 2. Đặc tính sinh vật học của cây đậu tương</i>	15
2.1. Đặc tính thực vật học của cây đậu tương	15
2.2. Các thời kỳ sinh trưởng và phát triển của cây đậu tương	19
2.3. Những yêu cầu điều kiện sinh thái của cây đậu tương	21

Chương 3. Kỹ thuật trồng trọt	29
3.1. Giống đậu tương.....	29
3.2. Chế độ canh tác.....	33
3.3. Kỹ thuật làm đất.....	38
3.4. Kỹ thuật gieo trồng.....	38
Phần 2. Cây ngô	61
Chương 1. Tình hình sản xuất ngô	61
1.1. Tình hình sản xuất ngô ở Việt Nam.....	61
1.2. Hiện trạng và giải pháp phát triển sản xuất ngô của các tỉnh miền núi phía Bắc.....	62
Chương 2. Đặc điểm thực vật học của cây ngô	73
2.1. Rễ ngô.....	73
2.2. Thân ngô.....	74
2.3. Lá ngô.....	75
2.4. Hoa ngô.....	75
2.5. Hạt ngô.....	76
Chương 3. Các giống ngô mới năng suất cao	79
3.1. Đặc điểm chính của các nhóm giống ngô.....	79
3.2. Giới thiệu các giống ngô lai mới.....	82

Chương 4. Kỹ thuật gieo trồng, chăm sóc ngô	95
4.1. Xác định giống ngô tốt phù hợp	95
4.2. Thời vụ.....	95
4.3. Làm đất.....	98
4.4. Bón phân.....	98
4.5. Gieo trồng ngô.....	100
4.6. Chăm sóc.....	101
4.7. Phòng trừ sâu bệnh.....	103
4.8. Thu hoạch và bảo quản	108

LỜI NÓI ĐẦU

Nền nông nghiệp truyền thống ở vùng núi cao của nước ta chủ yếu là tự cung tự cấp. Mỗi gia đình đều sản xuất một số sản phẩm phục vụ các nhu cầu hàng ngày, trong đó tập trung vào sản xuất ra lương thực (lúa, ngô, đậu tương, sắn,...) và chăn nuôi gia súc, gia cầm (trâu, bò, dê, lợn, gà, vịt...). Chăn nuôi gia súc ăn cỏ là nghề có truyền thống lâu đời ở nước ta. Từ xa xưa ông cha ta đã nuôi chúng để lấy sức kéo phục vụ sản xuất nông nghiệp, lấy phân bón cho cây trồng và để lấy thịt. Tuy nhiên, cả trồng trọt và chăn nuôi ở vùng núi cao còn kém phát triển, chủ yếu tiến hành theo kinh nghiệm nên năng suất còn rất thấp và chưa tương xứng với tiềm năng vốn có. Đến nay, do sản xuất ngành trồng trọt và chăn nuôi quảng canh đã và đang là một trong những nguyên nhân gây nên tình trạng đói nghèo và hủy hoại môi trường sống ở miền núi. Phong tục tập quán sản xuất lạc hậu trong bối cảnh nhận thức của đồng bào còn hạn chế, cộng với trình độ học vấn chưa cao - đã và đang gây nên những

cản trở đối với việc tiếp thu và áp dụng các tiến bộ kỹ thuật mới vào sản xuất ở miền núi. Việc nâng cao nhận thức và năng lực cho người dân là một trong những nội dung vận động của Hội Nông dân trong công cuộc *xóa đói giảm nghèo* và thu hẹp khoảng cách về đời sống của đồng bào nông thôn miền núi so với vùng đồng bằng.

Vì thế, chúng tôi đã tiến hành biên soạn tài liệu về kỹ thuật trồng trọt một số cây trồng ở miền núi, nhằm cung cấp những kỹ thuật chủ yếu nhất - để giúp nông dân các địa phương có được những hiểu biết cần thiết và áp dụng các biện pháp kỹ thuật tiên tiến về trồng trọt của gia đình.

Tài liệu gồm 3 phần: Phần 1. *Cây đậu tương*; Phần 2. *Cây ngô*.

Cuốn sách được biên soạn lần đầu nên chắc chắn không tránh khỏi những thiếu sót và khiếm khuyết.

Chúng tôi mong nhận được những ý kiến đóng góp của các bạn đọc, của đồng bào miền núi để lần xuất bản sau cuốn sách được hoàn chỉnh hơn .

Chúng tôi xin chân thành cảm ơn.

Các tác giả